Integraal Veiligheidsplan 2016 - 2019

Gemeente Elburg

gemeente Hattem

Gemeente Epe

Gemeente Heerde

Gemeente Oldebroek

GEMEENTE Nunspeet

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 3

Hoofdstuk 1 Veiligheid en beleid 4
1.1 Integrale veiligheid 4
1.2 Ontwikkelingen 4
1.3 Een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan 5
1.4. Methodiek 5
1.5. Wat vinden we belangrijk? 5
1.6 Bestuursverantwoordelijkheid 5
1.7 Partners 6
1.8 Informatiebronnen 7
1.9 Prioriteitenstelling 7
1.10 Toekomstige ontwikkelingen 7
1.11 Brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing 7

Hoofdstuk 2 Gezamenlijke prioriteiten 9
2.1 Leefbaarheid in de wijk 9
2.2. Aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving 11
2.3 High Impact Crimes met focus op woninginbraken 14
2.4 Maatschappelijke ondermijning met focus op hennepteelt, drugsdealen en Bibob 16
2.5 Radicalisering 18

Inleiding

De zorg voor de openbare orde en veiligheid is van oudsher één van de voornaamste taken van de overheid. Omdat veiligheid een breed begrip is dat zich afspeelt op een groot aantal deelterreinen is een integrale aanpak van de veiligheidsproblemen van groot belang. De gemeente voert de regie op het veiligheidsbeleid en op de samenwerking tussen de in- en externe partners die betrokken zijn bij de verschillende veiligheidsvraagstukken. Om te kunnen coördineren en verbinden als gemeente is het noodzakelijk dat vanuit een gezamenlijk gedragen visie wordt gewerkt en dat deze visie kan rekenen op bestuurlijk commitment. Het Integraal Veiligheidsplan is hiervoor de basis.

Samenwerking
Door de schaalvergroting en toenemende samenwerking tussen de gemeenten binnen het politieteam Veluwe-Noord is door de gemeenten in dit politieteam in 2012 gestart met een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan voor de periode van vier jaar (2012-2015). De ervaringen met het gezamenlijke plan zijn goed en leveren tevens een efficiency en kwaliteitsverbetering op. Aangezien het oude plan aan herziening toe is, is een nieuw gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan opgesteld voor de periode 2016-2019.

Uitvoeringsplannen
In het Integraal Veiligheidsplan zijn voor de komende 4 jaar de prioriteiten op het gebied van integrale veiligheid aangegeven, de doelen die we willen behalen en een globale beschrijving van de inhoud. Daarnaast wordt met ingang van 2016 gestart met een jaarlijks uitvoeringsplan. In dit plan worden de concrete acties die voortvloeien uit het Integraal Veiligheidsplan voor het komende jaar benoemd. Het uitvoeringsplan is een jaarlijks operationeel document waarin een nadere uitwerking of concretisering is opgenomen van de activiteiten voor het komende jaar op veiligheidsgebied. Het jaarplan van de politie gaat onderdeel uitmaken van het uitvoeringsplan.

Leeswijzer
In hoofdstuk 1 wordt nader ingegaan op het belang van integraal veiligheidsbeleid, de totstandkoming van een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan en de samenwerking tussen de betrokken partijen. In hoofdstuk 2 worden de prioriteiten die voor de komende 4 jaren zijn vastgesteld, nader uitgewerkt en toegelicht.

Hoofdstuk 1 Veiligheid en beleid

1.1 Integrale veiligheid

Bewoners en organisaties rangschikken het thema veiligheid hoog als hen wordt gevraagd naar de maatschappelijke problemen. Veiligheid is een breed begrip dat zich afspeelt op zeer veel deelterreinen en waarbij veel deelnemende partijen zijn betrokken. De kans op een verbrokkelde aanpak is aanwezig, hetgeen de veiligheid kan aantasten. Integrale veiligheid tracht alle facetten van veiligheid bijeen te brengen in een beleid waarbij alle betrokkenen (zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie) gezamenlijk proberen te komen tot een veiligere samenleving. Daarbij is het zaak dat alle schakels van de veiligheidsketen goed op elkaar aansluiten en dat er een goede systematiek, samenhang en samenwerking is bij de ontwikkeling en uitvoering van dit beleid (sluitende aanpak).

We kennen verschillende vormen van veiligheid waaronder fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Bij fysieke veiligheid proberen we schade en letsel voortkomend uit de inrichting van de fysieke omgeving zoveel mogelijk te beperken dan wel te voorkomen. Bij sociale veiligheid proberen we schade / letsel die voorkomt uit de inbreng van andere mensen c.q. de sociale omgeving, zoveel mogelijk te beperken dan wel te voorkomen.

Daarnaast kunnen we fysieke en sociale veiligheid weer onderverdelen in subjectieve veiligheid en objectieve veiligheid. Objectieve veiligheid wordt omschreven als de feitelijke aantasting van de veiligheid. Met subjectieve veiligheid worden gevoelens van onveiligheid van de burger bedoeld. In de praktijk hoeven gevoelens van onveiligheid (subjectieve onveiligheid) niet altijd overeen te komen met de daadwerkelijke onveiligheid (objectieve onveiligheid).

Er kan op verschillende niveaus een bijdrage geleverd worden aan de verbetering van de lokale veiligheid. Hieronder een overzicht van de schakels binnen de veiligheidsketen:

- Pro-actie: het structureel voorkomen van onveiligheid;
- Preventie: het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en het beperken van de gevolgen ervan;
- Preparatie: de daadwerkelijke voorbereiding op de bestrijding van onveilige situaties;
- Repressie: de bestrijding van onveiligheid en verlening van hulp in acute noodsituaties;
- Nazorg: alle activiteiten om zo snel mogelijk weer naar de normale situatie terug te keren.

De vijf hierboven genoemde punten worden samen de veiligheidsketen genoemd.

1.2 Ontwikkelingen

De afgelopen jaren zagen we een tendens naar steeds grotere organisatie-eenheden zoals bijvoorbeeld de nationale politie, grotere politieteams, verdere regionalisering van de brandweer, minder en grotere rechtbanken. De verwachting is dat deze tendens zich de komende jaren zal blijven voortzetten. Ook zien we dat de politie zich verder terug trekt en zich de afgelopen jaren steeds meer is gaan richten op haar kerntaken opsporing en handhaving. Toezichthouders en Buitengewoon Opsporingsambtenaren nemen veel taken van de politie over, hetgeen consequenties heeft op de capaciteit en beschikbaarheid daarvan. Door de gemeenten binnen Veluwe-Noord wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om dit op te lossen.

Landelijk zien we tevens dat veel taken vanuit de landelijke overheid worden overgeheveld naar de gemeenten. Mede hierdoor is bovenlokale samenwerking steeds meer noodzakelijk geworden. Het NOG Veiligerhuis is hier een voorbeeld van: samenwerking op thema's tussen de 22 gemeenten, de politie, justitie- en zorgpartners, met name om gezamenlijk de juiste dadergerichte maatregelen te nemen. Ook de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van integrale veiligheid binnen de gemeenten van het politieteam Veluwe-Noord is van bovengenoemde ontwikkelingen een gevolg. Door een gezamenlijke aanpak van diverse veiligheidsproblemen ontstaat efficiencyvoordeel en kwaliteitsverbetering.
Ook een rol speelt de decentralisatie in de (jeugd)zorg en de verbinding die er meer en meer gelegd worden tussen het beleidsveld Veiligheid en het beleidsveld Zorg, zowel in de uitvoering

als ook in de planvorming. We zijn er nu allemaal min of meer van doordrongen dat zorg en veiligheid in veel casussen hand in hand (dienen te) gaan.

1.3 Een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan

Het is van belang binnen de gemeente te komen tot een integrale aanpak van de veiligheidsproblemen en hiervoor een gestructureerd beleid, in de vorm van een integraal veiligheidsplan, vast te stellen. Door alle aspecten van veiligheid onder één paraplu samen te brengen wordt inzichtelijk gemaakt op welke beleidsterreinen veiligheid speelt en wie er zoal mee te maken hebben.

Door schaalvergroting en toenemende samenwerking tussen de gemeenten van het politieteam Veluwe Noord is besloten te komen tot een gezamenlijk integraal veiligheidsplan. Voor de komende 4 jaar (2016-2019) betekent dit dat we gaan werken met:

- Een gezamenlijk integraal veiligheidsplan voor de periode van 4 jaar. In dit plan zijn de prioriteiten en de doelen die behaald moeten worden en een globale beschrijving van de inhoud opgenomen.
- Een jaarlijks uitvoeringsplan waarin de concrete acties voor het komende jaar worden benoemd. Gelijktijdig kan dan ook een terugblik op het voorgaande jaar gegeven worden. Het jaarplan van de politie gaat onderdeel uitmaken van het uitvoeringsplan.

1.4. Methodiek

Bij de opstelling van het Integraal Veiligheidsplan is te werk gegaan volgens de landelijke methode Kernbeleid Veiligheid. Dit betekent dat alle veiligheidsvelden, zoals ook genoemd in het Kernbeleid Veiligheid, in ogenschouw zijn genomen en er voor de gemeenten in Veluwe Noord een selectie is gemaakt van de meest voorkomende veiligheidsproblemen. Dit zijn de zogenoemde prioriteiten binnen ons veiligheidsbeleid. Conform de methode Kernbeleid Veiligheid wordt er gewerkt met een Integraal Veiligheidsplan voor de periode van 4 jaar en een jaarlijks uitvoeringsplan waarin een nadere uitwerking / concretisering is opgenomen van de activiteiten voor het komende jaar op veiligheidsgebied.

1.5. Wat vinden we belangrijk?

De gemeenten in Veluwe-Noord worden door de inwoners in zijn algemeenheid als veilig ervaren. Dit willen wij zo houden en waar mogelijk verbeteren. Een goede communicatie over de feitelijke veiligheidssituatie maar ook versterking van de sociale cohesie is daarvoor de basis. We streven naar een efficiënte en adequate samenwerking met onze (strategische) veiligheidspartners, waarbij de veiligheid in brede zin van onze inwoners op een aanvaardbaar niveau blijft gewaarborgd. Verder zorgen wij, binnen de beschikbare middelen, voor toezicht en handhaving op straat en een adequaat optreden tegen overtredingen.

Het is van belang om alle ontwikkelingen nauwlettend te volgen. Daarbinnen blijft het versterken van de samenwerking met onze veiligheidspartners en de samenwerking tussen de gemeenten een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast leggen wij ook steeds meer verantwoordelijkheden terug bij burgers en instanties in het kader van zelfredzaamheid.

1.6 Bestuursverantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor het veiligheidsdomein is verdeeld over verschillende organen: de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad zijn op verschillende manieren verantwoordelijk.

Burgemeester

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en is daarvoor als eerste aanspreekbaar en politiek verantwoordelijk.
Het integraal veiligheidsbeleid behoort tot de portefeuille van de burgemeester. Hij is in eerste instantie verantwoordelijk voor de coördinatie en de afstemming van de verschillende onderdelen van het integraal veiligheidsbeleid. Omdat deze afstemming zich ook uitstrekt over de overige ambtelijke diensten en tussen de gemeente en haar veiligheidspartners is er feitelijk sprake van een integrale verantwoordelijkheid van het gehele college. De burgemeester geeft vorm aan de gemeentelijke regie door:

- het betrekken van wethouders bij het veiligheidsbeleid;
- het betrekken van externe partners, o.a. door zijn inbreng in de driehoek (overleg burgemeester, politie en openbaar ministerie);
- het draagvlak verkrijgen binnen de gemeenteraad;
- het lokaal aansturen van de politie.

College van burgemeester en wethouders
De werkzaamheden van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid, waardoor veiligheid kan worden beschouwd als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van het integraal veiligheidsbeleid.

De gemeenteraad
De gemeenteraad zet veiligheid op de politieke agenda en stelt veiligheidsprioriteiten (kaders) vast. Dit gebeurt door het aangeven van prioriteiten, het scheppen van randvoorwaarden en het beschikbaar stellen van de benodigde financiën.

1.7 Partners

De verantwoordelijkheid voor een veilige samenleving ligt niet uitsluitend bij de gemeentelijke overheid. Politie, brandweer en het OM hebben een verantwoordelijkheid, maar ook maatschappelijke organisaties en de burgers zelf. Om te komen tot een goed gedragen en goed uitgevoerd veiligheidsbeleid is samenwerking met deze partners van groot belang. De gemeente vervult hierbij de regisseursrol en brengt de partners bij elkaar.

Betrokken partners in het veiligheidsbeleid zijn onder meer:
- Politie. De politie houdt nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van veiligheid in de gaten, voert daarbij de afspraken uit en houdt toezicht op de praktijk om dit vervolgens terug te koppelen naar het bestuur. De kerntaken van de politie zijn gericht op opsporing en handhaving.
- Openbaar Ministerie. De belangrijkste taken van het OM zijn het opsporen en vervolgen van strafbare feiten. De officier van justitie voor de regio neemt deel aan het hiervoor reeds genoemde driehoeksoverleg.
- Inwoners, bewonersorganisaties en wijkcomités. De inwoners en ondernemers in de gemeenten spelen een belangrijk rol in het bewaken van de veiligheid. Zij zijn degenen die de gevolgen van onveiligheid kunnen ervaren. Bovendien zijn zij meestal de eersten die problemen signaleren op het gebied van leefbaarheid en veiligheid binnen de samenleving en geven ze een en ander via meldingen en aangiften door aan de gemeente en de politie. Veiligheidsinitiatieven van bewoners of vanuit het maatschappelijk middenveld verdienen steun. Bij het opzetten van projecten moet zowel de behoefte aan veiligheid van de betrokkenen als hun eigen inbreng bij het bereiken van meer veiligheid, centraal staan.
- Regionale brandweer. Op het gebied van veiligheid is de brandweer een onmisbare schakel bij het voorkomen en bestrijden van ongevallen, branden en rampen. De brandweer fungeert ook als adviseur op het gebied van het opstellen van bestemmingsplannen, structuurplannen, bouwplannen en de organisatie van grote evenementen.
- NOG Veiligerhuis
- Maatschappelijke organisaties
- Woningbouwcorporaties
- Winkeliers, bedrijven, horeca
- Schoolbesturen

1.8 Informatiebronnen

Bij de samenstelling van het Integraal Veiligheidsplan is gebruik gemaakt van diverse Informatiebronnen. Wij noemen hierbij:

- Jaarlijkse criminaliteitscijfers van de politie
- Gebiedsscans van de politie
- Veiligheidsstrategie Oost-Nederland
- Trendrapportages CCV
- Gegevens uit de gemeentelijke veiligheidsonderzoeken
- Gegevens uit de landelijke politie monitoren
- Collegeprogramma's
- Jeugdbeleid RNV en Stedendriehoek
- Volksgezondheidsbeleid RNV en stedendriehoek
- Jaarplannen NOG Veiligerhuis
- Verkeersbeleid regio
- VNOG: beleid en trends
- Verslagen driehoeksoverleggen

1.9 Prioriteitenstelling

Op basis van de informatie die is verkregen uit bovenstaande informatiebronnen is het Integraal Veiligheidsplan verder uitgewerkt. De criminaliteitscijfers laten zien dat de gemeenten in Veluwe-Noord geen buitensporige veiligheidsproblemen kennen. Er zijn wel ontwikkelingen die ons dwingen om bepaalde onderwerpen extra aandacht te geven. Dit Integraal Veiligheidsplan benoemt de belangrijkste bedreigingen (hierna prioriteiten genoemd). Het geeft aan op welke wijze daar al aan gewerkt wordt en door welke partijen. Het stelt vast op welke wijze daar nog beter aan gewerkt kan worden en zorgt voor aandacht en betrokkenheid van relevante partijen.

In het voorjaar van 2015 zijn door de gemeenteraden de volgende prioriteiten ten behoeve van het veiligheidsplan vastgesteld:

- Leefbaarheid in de wijk;
- Aanpak ernstige overlast door personen in de woonomgeving;
- High Impact Crimes, met de focus op woninginbraken;
- Maatschappelijke ondermijning met focus op hennepteelt, drugsdealen en Bibob;
- Radicalisering.

Bovengenoemde prioriteiten zijn in de volgende hoofdstukken nader uitgewerkt en zijn van toepassing op alle gemeenten in het team Veluwe-Noord. Specifieke lokale prioriteiten worden afzonderlijk aangegeven in een eventueel bijgevoegd gemeentelijk deel van dit plan. De concrete acties die voortvloeien uit de speerpunten uit het Integraal Veiligheidsplan worden verder uitgewerkt in de uitvoeringsplannen.

1.10 Toekomstige ontwikkelingen

Naast de in ons Integraal Veiligheidsplan genoemde prioriteiten spelen natuurlijk ook andere ontwikkelingen een rol waaraan wij in het kader van het integraal veiligheidsbeleid aandacht moeten besteden. Deze ontwikkelingen zijn niet altijd op voorhand te voorspellen. Soms doen zich acute problemen voor die met voorrang opgepakt moeten worden waardoor andere zaken even minder aandacht krijgen. Op dit moment (najaar 2015) vraagt bijvoorbeeld de vluchtelingenproblematiek acute en extra aandacht. Ook het evenementenbeleid is een onderwerp waaraan de komende tijd meer aandacht zal worden besteed. In de toekomst kunnen ook andere onderwerpen naar voren komen die acute aandacht verdienen en die niet in het Integraal Veiligheidsplan zijn opgenomen.
Deze onderwerpen kunnen meegenomen en uitgewerkt worden in het jaarlijkse uitvoeringsplan.

1.11 Brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing

Sinds de invoering van de Wet Veiligheidsregio's is de brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing ondergebracht bij de Veiligheidsregio Noord en Oost-Gelderland (VNOG): een wettelijk verplicht regionaal samenwerkingsverband van gemeenten. Het gemeentebestuur blijft

bestuurlijk aanspreekbaar op deze taken. De burgemeester is verantwoordelijk voor het bestrijden van branden, ongevallen, rampen en crises in de gemeente.

In het regionaal beleidsplan VNOG is onze ambitie neergelegd: “Het bereiken van een maatschappelijke aanvaardbaar niveau van veiligheid in de regio”. In het regionaal beleidsplan zijn het beleid ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio en de daaruit voortvloeiende activiteiten beschreven. De VNOG maakt hierbij gebruik van het regionaal risicoprofiel en het regionaal crisisplan.

Hoofdstuk 2 Gezamenlijke prioriteiten

2.1 Leefbaarheid in de wijk

Probleemomschrijving
In de gemeenten wordt er minder verloedering ervaren en is er minder sociale overlast dan gemiddeld in Nederland (bron: Veiligheidsmonitor 2013). Dat wil niet zeggen dat deze prioriteit minder van belang is.

Leefbaarheid is de subjectieve waardering en beleving van de leef- en woonomgeving. Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen of te werken. Het is een typisch containerbegrip, een verzamelwoord voor kwaliteitskenmerken van een leef- en woonomgeving. Iedereen heeft een idee van de betekenis, maar de exacte omschrijving is sterk afhankelijk van tijd en plaats. Het is deels een uitgesproken subjectief begrip. Ook de leefbaarheid op vakantieparken valt hier onder.

De waardering van leefbaarheid wordt gebaseerd op de sociale en fysieke kwaliteit van de wijk en de objectieve en subjectieve veiligheid van de wijk. Die vier deelgebieden zijn allemaal van invloed op elkaar. Een veilige leefomgeving wordt negatief beïnvloed door incidenten zoals foutief parkeren, te hard rijden, vervuiling, overlast rondhangende jongeren, gebruik alcohol en drugs en burenoverlast genoemd. Het is dan ook van belang om signalen van bewoners serieus te nemen en hier, samen met onze veiligheidspartners, op in te spelen. Uiteraard is het hierbij van belang om die maatregelen te nemen in die wijken, waar de overlast het meest wordt ervaren. Uit de Veiligheidsmonitor 2014 van Elburg, Epe en Nunspeet geeft hier, in combinatie met gerichte politiecijfers van alle 6 gemeenten, duidelijke signalen voor af.

Daarnaast is de burger vaker en sneller geneigd problemen aan te kaarten en op het bordje van gemeenten en/of politie te leggen. Het vermogen om zelfredzaam te zijn kan dan ook nog worden verbeterd.

Doelstelling
Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten met een veilig gevoel kunnen wonen, werken en recreëren in de wijk/gemeente.

Gerelateerde doelstellingen
1. Verminderen van de sociale overlast, verhogen van de zelfredzaamheid en faciliteren van burgerinitiatieven. Zelfredzaamheid wordt gedefinieerd als de aanwezigheid en kwaliteit van buurtcontacten en vormen van burenhulp alsmede het oplossen van eigen wijkproblemen zonder beroep op overheidsinstanties.
2. Verbeteren van de kwaliteit van wijkvoorzieningen, zoals openbare voorzieningen, parkeergelegenheid, openbare verlichting, groen en openbaar vervoer.
3. Verhogen van de verkeersveiligheid in de wijk.

Wat doen we al
In alle gemeenten is op vele terreinen aandacht voor de leefbaarheid. Denk aan verkeersveiligheidsbeleid, het speelvoorzieningenbeleid, de inzet van wijkagenten en inzet van BOA's. Ook het project Vitale Vakantieparken heeft aandacht. Verder zijn sociale wijkteams actief. In enkele gemeenten wordt wijkgericht gewerkt en is er een 'coördinatiepunt leefbaar en veilig'.

In het IVP 2012-2015 is verbinding gelegd tussen de verschillende beleidsterreinen en voorzieningen. De volgende bestaande beleidsterreinen zijn relevant voor leefbaarheid in de wijk:
- APV
- Verkeersbeleid (gemeenten en politie)
- Grijs en groenplannen gemeenten
- Wijkvoorzieningen
- Vitale Vakantieparken

Wat is er nog meer nodig
Aan de hand van de gerelateerde doelstellingen hebben de volgende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid de komende periode prioriteit:

Sociale overlast/Zelfredzaamheid
In de komende periode gaan we samen met bewoners, bedrijven en instellingen in iedere gemeente veiligheidsnetwerken opzetten dan wel verder versterken, zodat een dekkend geheel aan (veiligheids)netwerken binnen de gemeenten ontstaan (Burgerparticipatie).
Binnen deze netwerken werken inwoners samen om de leefbaarheid en de veiligheid van hun omgeving te vergroten. Voorbeelden van dergelijke netwerken zijn:

- Buurtpreventie / wijkschouwen / buurtbemiddeling
- Keurmerken Veilig Ondernemen, Veilige School en Veilige Zorg
- Dorpsraden / wijkplatforms / (buurt)verenigingen (burgerparticipatie)
- Creativiteit van bewoners stimuleren om tot oplossingen en ideeën te komen
- Centraal meldpunt overlast/ coördinatiepunt leefbaar en veilig
- Vergroten deelname Burgernet

Wijkvoorziening

- De betrokkenheid van de bewoners vergroten.
- Woonomgeving is gezamenlijke verantwoordelijkheid van de buurt; groenonderhoud kan men samen doen. Netwerk is daarvoor belangrijk.
- Wijkschouw

Verkeersveiligheid

- Adequaat en consequent (infrastructurele) maatregelen nemen daar waar de verkeersveiligheid in het geding is.
- Thematisch inzetten van Boa's en/of politie.
- In de planfase van (her)inrichting van de openbare ruimte ook het verkeersveiligheidsaspect mee te nemen.
- Veilige fietsroutes van en naar scholen.
- Voorlichting op scholen en aan ouderen.
- Handhaving rond basisscholen (haal- en brenggedrag ouders met auto) en op snelheid in woonwijken

NB:
Om de doelstelling Verbeteren van de Leefbaarheid in de wijk te kunnen halen zal ingezoomd worden op de vier genoemde deelgebieden. Het smart maken van deze doelstelling kan door de doelstelling te relateren aan de resultaten van de veiligheidsmonitor (veiligheidsbeleving) en deels de politiecijfers.

2.2. Aanpak van ernstige overlast door personen in de woonomgeving

Wanneer personen in de woonomgeving overlast veroorzaken, gaat het vaak om jeugd(groepen) of om verwarde personen. Beide groepen vragen een andere aanpak. De vragen 'wat doen we al' en 'wat is er nog meer nodig' behandelen we voor beide groepen personen apart.

Probleemomschrijving
Veel incidenten in de directe woon- en leefomgeving hebben te maken met verschillende soorten van overlast. Het gaat bij dit onderwerp om grote aantallen. In 2013 gaat het om bijna 3000 incidenten ten gevolge van overlast, dat is 16% van alle incidenten. In 2014 zien we weer een stijging van het aantal incidenten in het land, ook neemt het aantal overlastincidenten in Oost-Nederland en binnen het team Veluwe-Noord toe. Het aantal incidenten in het werkgebied van Veluwe-Noord is met betrekking tot overlastgevende of overspannen personen gestegen van 245 in 2013 naar 380 in 2014.

Overlastgevende personen	**2013**	**2014**
Elburg	50	74
Epe	67	132
Hattem	23	16
Heerde	22	43
Oldebroek	28	48
Nunspeet	55	67
Totaal Team Veluwe Noord	245	380

Overlast door groepen jongeren in de buurt is daarnaast een vaak genoemde oorzaak van overlast. We zien in het werkgebied van het team Veluwe-Noord ook een stijging van het aantal incidenten overlastgevende jeugd van 492 in 2013 naar 528 in 2014.

Overlastgevende jeugd	**2013**	**2014**
Elburg	63	91
Epe	136	129
Hattem	59	39
Heerde	97	76
Oldebroek	45	75
Nunspeet	92	118
Totaal Team Veluwe Noord	492	528

Ernstige overlast door personen in de woon- en leefomgeving is een van de thema's die in de Veiligheidsstrategie 2015-2018 is opgenomen. De overlast door personen in de woonomgeving draagt bij aan de onveiligheidsbeleving en heeft een grote impact op slachtoffers en de leefomgeving.

Onder ernstige overlast door personen in de woonomgeving wordt in ieder geval verstaan:
- Overlast veroorzaakt door (psychisch) kwetsbaren;
- Overlast door jeugd;
- Druggerelateerde overlast;
- Terugkeer van gedetineerden in de samenleving waarbij een reële kans op maatschappelijke onrust bestaat.

Doelstelling
Onze ambitie is een daling te realiseren van alle overlast incidenten in 2019 ten opzichte van 2014. Er zijn geen overlastgevende of criminele groepen binnen de gemeenten en alle probleemjongeren zijn in kaart gebracht en er zijn voor hen individuele plannen opgesteld.

Gerelateerde doelstellingen
1. Minder ernstige overlast door verwarde personen in de woonomgeving;
2. Geen stijging van het aantal politiemeldingen jeugdoverlast;

3. De veiligheidsbeleving in de gemeenten van het team Veluwe-Noord blijft tenminste gelijk of is verhoogd in 2019.

Relevant beleid:
- Zorg en Welzijn / WMO
- Veilig Thuis;
- BOPZ (Wet Bijzondere Opneming in psychiatrische ziekenhuizen)
- Vestigingsbeleid;
- Jeugdwet.
- APV

Overlastgevende/verwarde personen
Om vormen van overlast effectief persoons- en probleemgericht aan te pakken, nemen gemeenten de regie om acties af te stemmen met veiligheids- en zorgpartners in een zo vroeg mogelijk stadium. Daarbij is uitwisseling van informatie een basisvoorwaarde voor succes. Een sluitende keten (preventie, hulpverlening, repressie en nazorg) tussen de partners is cruciaal. Daarnaast zoeken we afstemming met lokale zorgstructuren, de Veiligheidshuizen maar ook woningbouwcorporaties om ernstige overlast aan te pakken, maar beter nog is het om het niet zover te laten komen. De politie heeft een grote rol bij het signaleren, adviseren, handhaven, reageren op acute meldingen en opbouwen van een dossier. De transities in het sociale domein creëren nieuwe kansen voor gemeenten. De samenwerking met het Openbaar Ministerie draagt bij aan een versterking van drang en dwang richting notoire overlastplegers**.**
Veel notoire overlastplegers zijn bekend met middelen gebruik. Ook hiervoor geldt dat een goede samenwerking met onder andere GGD en verslavingszorg erg belangrijk is.

Wat doen we al
- Inzet sociale (wijk) teams.
- Multi-problem casuïstiek aan orde stellen in het Sociaal vangnet overleg;
- Buurtbemiddeling (Elburg, Epe, Nunspeet en Oldebroek);
- Afstemming tussen en met de keten;
- Deelname in en aan het Veiligheidshuis;
- BIJ (Bestuurlijke Informatie Justitiabelen);
- Veilig Thuis (huisverboden);
- BOPZ (Wet Bijzondere Opneming in psychiatrische ziekenhuizen).

Wat is er nog meer nodig
- Aspect veiligheid bij Sociaal vangnet overleg verbreden;
- Netwerkbijeenkomsten organiseren (vergroten betrokkenheid maatschappelijke organisaties);
- Persoonsgerichte aanpak politie verder ontwikkelen;
- Verbeteren van de afstemming tussen het Veiligheidshuis en ZSM (versnelde afdoening van strafzaken);
- Leren van Best practices in de eenheid;
- Veilige publieke taak;
- Uitvoering geven aan de aanbevelingen van de expertgroep Oost Nederland
- Het opzetten van extra preventie activiteiten gericht op middelen gebruik.

Jeugdoverlast
Overlast door jeugd(groepen) is een subjectief ervaren inbreuk op het welbevinden van burgers en bedrijven door jeugdigen. Door de storende aanwezigheid van jongeren in de publieke ruimte wordt een norm overschreden. Er wordt veel ingezet om in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken te zijn bij de problematiek en zo te voorkomen dat deze verergert. Ook het middelen gebruik onder jongeren verdient aandacht.

Jeugdzorg dient ingezet te worden zo licht als mogelijk en zwaar waar nodig. Om hierop te sturen wordt in de aanpak zoveel mogelijk preventief ingezet. Uitgangspunt bij het inzetten van zorg is per gezin één integraal plan van aanpak. Naast gemeenten, kunnen op basis van de wet ook de

kinderrechter en bijvoorbeeld artsen rechtstreeks naar gespecialiseerde zorg verwijzen. Ieder persoon/gezin kent één regisseur die toeziet op het plan.

Wat doen we al?
- Sociaal vangnet overleg;
- Overlastnetwerk jeugd;
- Afstemming tussen en met de keten;
- Halt-verwijzingen;
- Uitvoering expertgroep Oost;
- Deelname Veiligheidshuis (ZSM);
- Veilig Thuis;
- Jaarlijks een shortlist (inventarisatie jeugdgroepen door de politie);
- Centrum Jeugd en Gezin;
- Basisteam jeugd;
- Speelruimtebeleid;
- Jeugdcentra/jeugdontmoetingsplekken;
- Inzet jongerenwerkers.

Wat is er nog meer nodig:
- Herijking overlastnetwerk jeugd;
- Overleg met Wmo/Jeugd intensiveren;
- Betere afstemming privacyaspecten bij veiligheidsvraagstukken;
- Verbeteren van de samenwerking met het Veiligheidshuis en afstemming met ZSM (versnelde afdoening van strafzaken);
- Nauwere samenwerking tussen ouders, bewoners, ondernemers, scholen etc. bij aanpak overlast gevende groepen;
- Verbeteren van het gebruik van de shortlistmethode;
- Het opzetten van extra preventie activiteiten gericht op middelengebruik;
- Meer preventief inzetten van jongerenwerkers in de wijk.

2.3 High Impact Crimes met focus op woninginbraken

Probleemomschrijving
High Impact Crimes zijn delicten die een grote impact hebben op het slachtoffer, dienst directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. Onder High Impact Crimes vallen bijvoorbeeld woninginbraken, overvallen, straatroof en geweld. Inbraken waren ook in het Integraal Veiligheidsplan van 2012 – 2015 al een prioriteit. In de politiecijfers van de afgelopen jaren zien we dat de aanpak die sinds 2012 is ingezet lijkt te werken, want er is duidelijk sprake van een daling. Niet op alleen op het gebied van de inbraken maar ook op de andere High Impact Crimes.

Vanwege de grote impact van een woninginbraak op het veiligheidsgevoel van de bewoners en omdat woninginbraken nog steeds één van de meest voorkomende delicten zijn, hebben politie, gemeente en OM aangegeven de ingezette daling van het aantal inbraken door te willen zetten en de inbraken ook voor de komende 4 jaar prioriteit te geven in het Integraal Veiligheidsplan. Nauw verweven met inbraken zijn de heling van de gestolen goederen en het middelengebruik door veelplegers.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal woninginbraken weergegeven.

Woninginbraken per gemeente (inwoneraantal)	**Gemiddelde 2010-2012**	**2013**	**2014**	**Verschil 2013-2014**	**2014 per 1.000 inwoners**	**% van alle gevallen in basisteam**
Heerde (18.511)	67	75	52	-23	2,81	12,7%
Elburg (22.843)	62	65	63	-2	2,76	15,4%
Hattem (11.821)	46	53	37	-16	3,14	9,0%
Nunspeet (26.743)	98	117	89	-28	3.,33	21,7%
Epe (32.214)	179	178	99	-79	3,10	24,1%
Oldebroek (23.000)	79	102	70	-32	3,04	17,1%
						100%

Doelstelling
Het streven is de dalende trend in het aantal inbraken die vanaf 2013 is ingezet, de komende 4 jaar voort te zetten. Hiervoor is het van cruciaal belang dat de veiligheidspartners goed samenwerken, relevante informatie delen en samenwerkingsafspraken maken.

Gerelateerde doelstellingen
1. Het bevorderen van meer bewustwording en een gedragsverandering bij bewoners met het oog op inbraakpreventie.
2. Het meer betrekken van bewoners bij het aangeven van verdachte situaties en het voorkomen van inbraken.
3. Het terugbrengen van de mogelijkheden tot heling van goederen waardoor het moeilijker wordt de gestolen goederen op de markt te brengen.
4. Komen tot een (preventieve) aanpak van veelplegers die verantwoordelijk zijn voor een groot aantal inbraken.

Wat doen we al
- Door politie en gemeente worden regelmatig witte-voetjes acties gehouden om bewoners meer bewust te maken van de risico's op een woninginbraak.
- Door gemeenten is gezamenlijk ingezet op de communicatie naar bewoners over preventiemaatregelen. Tijdens wijkavonden en bewonersavonden wordt hierover voorlichting gegeven.
- Veelplegers worden in de Veiligheidskamer gemonitord.
- Er heeft een aantal malen overleg plaatsgevonden tussen politie, gemeente en woningcorporaties om nieuwe (inbraak) ontwikkelingen te delen en communicatie hierover af te stemmen.

- Er worden door de politie controles gehouden op aan- en afvoerwegen zoals snelwegen. Daarnaast wordt er extra gesurveilleerd.
- Voor nieuwbouw en bestaande bouw wordt het Keurmerk Veilig Wonen gepropageerd.
- Er is gestart met het Donkere Dagen Offensief, een combinatie van voorlichtings- en preventie-acties tegen inbraken in de winterperiode.
- Er is een speciaal woninginbrakenteam ingesteld bij de politie.
- De aanpak van woninginbraken heeft als onderdeel van High Impact Crimes bij het openbaar ministerie prioriteit.

Wat is er nog meer nodig
- Waar mogelijk uitvoering geven aan de voorstellen van de expertgroep woninginbraken.
- Het voortzetten van het Donkere Dagen Offensief.
- Het stimuleren van burgerparticipatie om de sociale cohesie te verhogen in de gebieden die het meest vatbaar zijn voor woninginbraken. Hierbij kan gedacht worden aan: Whatsapp groepen, Burgernet, Waaks en het informeren van bewoners hoe hier mee om te gaan.
- Verdere aanpak van veelplegers, bespreking in de Veiligheidskamer en het opstellen van een (systeemgericht) plan van aanpak.
- Invoering van het Digitaal Opkopers Register i.o.m. politie, ondernemers en gemeente.
- Het regelmatig organiseren van netwerkbijeenkomst tussen de verschillende betrokken partners om informatie en nieuwe ontwikkelingen te delen en af te stemmen.
- Snelle en zorgvuldige afhandeling door het OM van woninginbraken en investering in de heterdaadkracht.

2.4 Maatschappelijke ondermijning met focus op hennepteelt, drugsdealen en Bibob

Probleemomschrijving
Ondermijning en georganiseerde criminaliteit kan zich in diverse hoedanigheden voordoen. Ondermijnende criminaliteit is vooral een economisch gedreven maatschappelijk fenomeen waarbij de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld een belangrijk kenmerk is. Het ministerie van Veiligheid en Justitie en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (hierna LIEC) onderscheiden vijf verschijningsvormen en onderdelen van georganiseerde criminaliteit te weten:

- Georganiseerde hennepteelt;
- Mensenhandel en -smokkel (o.a. Loverboys);
- Fraude in de vastgoedsector (mogelijk Vitale Vakantieparken);
- Misbruik binnen de vastgoedsector (mogelijk Vitale Vakantieparken, Horeca);
- Witwassen en daaraan gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit;
- Cybercrime.

Motorclubs
Een fenomeen dat sterk de aandacht heeft getrokken in afgelopen tijd en eveneens onder dit thema valt, zijn de Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Diverse motorclubs en chapters zijn gevestigd in Eenheid Oost en ook binnen de Noord-Veluwe zijn de structuren zichtbaar. Wanneer deze clubs invloed proberen te krijgen in horeca, bij evenementen of in andere sectoren bestaat het risico op ondermijning.

Hennepteelt
Binnen de gemeenten is hennepteelt de meest bekende vorm van ondermijning. In 2015 is er een nieuw Hennepconvenant afgesloten tussen gemeenten, OM, politie en woningbouwcoöperaties. Dit convenant biedt de mogelijkheid om gezamenlijk op te treden tegen de vervaardiging van softdrugs. Zo worden maatregelen niet naast elkaar ingezet, maar bevoegdheden versterkt in een integrale aanpak.

aantallen opgerolde kwekerijen in Veluwe Noord:
2013: 19
2014: 30
2015 (t/m 19 oktober): 15

Drugshandel en overlast
De handel in drugs, maar ook de hennepteelt kan (grote) overlast veroorzaken voor de directe omgeving in de vorm van brandgevaar, wateroverlast, vervuiling, geluidshinder, vandalisme etc. Ook kan het onveiligheidsgevoel van omwonenden hierdoor toenemen. Het gebruik van stimulerende drugs zoals bijvoorbeeld cocaïne kan bovendien leiden tot agressief gedrag. De gevolgen van drugsoverlast zijn zichtbaar op een viertal gebieden: slachtofferschap, onveiligheidsgevoelens, economische schade en leefbaarheid (verloedering). Dit zorgt ervoor dat de samenhang tussen drugsoverlast en de overige veiligheidsthema's groot is.

Vitale vakantieparken
Vakantieparken hebben bijzondere aandacht op de Noord-Veluwe. Een positieve inzet wordt gepleegd op het komen tot een vitale toeristische sector die toekomstbestendig is. We signaleren echter dat vakantieparken ook een plaats kunnen zijn waar mensen met diverse problematiek hun toevlucht zoeken en een aanzuigende werking kunnen hebben op personen die doelbewust onder de radar willen blijven. Misstanden met betrekking tot illegale bewoning, mensenhandel en georganiseerde criminaliteit kunnen op vakantieparken plaatsvinden.

Deze fenomenen hebben een ondermijnende werking. Als lokaal bestuur beschikken wij over mogelijkheden om deze vormen van criminaliteit aan te pakken.
Een van de middelen waarover het lokaal bestuur beschikt is het Bibob beleid. De Wet Bibob geeft gemeenten de mogelijkheid om vergunningaanvragen te toetsen en zo te voorkomen dat zij ongewild criminelen faciliteren.

De Wet Damocles en Wet Victoria bieden daarnaast de mogelijkheid om bestuursrechtelijk op te treden tegen diverse vormen van drugshandel- en overlast.

Belangrijk flankerend beleid bij dit veiligheidsthema is:
- vergunning- en handhavingsbeleid;
- aanbesteding- en subsidiebeleid;
- integriteitsbeleid;
- ruimtelijk beleid (waaronder bestemmingsplannen);
- economisch- en vestigingsbeleid;
- Wet Bibob;
- Wet Damocles en Wet Victoria.

Algemene doelstelling
Een belangrijk element van ondermijning is het risico van verweving van onder- en bovenwereld. We dienen scherp te blijven op deze bedreigingen en deze, samen met onze partners, vanuit een passende aanpak en effectief instrumentarium te bestrijden.

We „keren" de ondermijnende krachten, verstoren en hinderen die optimaal via de inzet van onze bestuurlijke instrumenten en zetten, samen met onze veiligheidspartners, de aanpak voort op de verschillende schaalniveaus.

Wat doen we nu
Als gemeente ligt onze kracht in „hinderen, verstoren, tegenhouden". Aanknopingspunten zijn bijvoorbeeld de vergunningen/beschikkingen die we afgeven en gerichte handhavingsacties. We werken regionaal samen met buurgemeenten en het Regionaal Informatie- en Experticecentrum (RIEC) op basis van het regionaal convenant Bestuurlijke en Geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Wat is er nog nodig
- Verbeteren Bibob beleid;
- Invoeren Damocles beleid;
- Hennepconvenant uitvoeren;
- Awareness en bekwamen medewerkers binnen de gemeenten;
- Versterken informatiepositie;
- Samenwerking met het RIEC intensiveren;
- School veiligheidsplannen stimuleren voortgezet onderwijs;
- Verbeteren communicatie met betrekking tot ondermijningsonderwerpen,
- mogelijkheid MMA (meld misdaad anoniem);
- Waar mogelijk uitvoering geven aan de uitkomsten van de expertgroep Ondermijning Oost;
- Versterking integrale aanpak drugsproblematiek.

2.5 Radicalisering

Probleemomschrijving
Radicalisering is het (actief) nastreven en/of ondersteunen van diep ingrijpende veranderingen in de samenleving, die een gevaar kunnen opleveren voor (het voortbestaan van) de democratische rechtsorde (doel), eventueel met het hanteren van ondemocratische methodes (middel), die afbreuk kunnen doen aan het functioneren van de democratische rechtsorde. Radicalisme is de bereidheid om de uiterste consequentie uit een denkwijze te aanvaarden en in daden om te zetten.

Door verschillende incidenten in binnen- en buitenland wordt de radicalisering van groepen in Nederland steeds meer gezien als een serieus risico, ook lokaal. Hierbij kan gedacht worden aan moslim-extremisme/jihadisme, homohaat, rechtsextremisme, linksactivisme, dieren-extremisme of milieu-activisme en diverse andere groeperingen met extremistische opvattingen.

Naast het begrip radicalisering speelt ook het begrip polarisatie een rol. Hieronder wordt verstaan 'de verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving die kan leiden tot spanningen tussen de betreffende groepen en afname van de sociale veiligheid'. Verder is in dit opzicht ook nog het begrip tweedeling in de samenleving van belang: vooral in achterstandsbuurten is het risico van polarisatie en radicalisering groter doordat hier allerlei problemen samenkomen zoals werkloosheid en verloedering van de woonomgeving. Dit kan ertoe leiden dat extremistische opvattingen die wereldwijd verspreid zijn lokaal zich kunnen nestelen. Actuele thema's zoals de vluchtelingencrisis kunnen ervoor zorgen dat globale vraagstukken leiden tot lokale polarisatie.

Algemene doelstelling
Voorkomen van tweedeling in de samenleving en toename van spanningen tussen diverse groepen. We volgen internationale ontwikkelingen en landelijke richtlijnen, realiseren ons dat het belangrijk is om een beeld te krijgen en houden van lokale situatie, maar plegen pas extra inzet wanneer die lokale situatie daar om vraagt.

Subdoelstellingen
1. Wegnemen van voedingsbodem voor haat en extremisme;
2. Bouwen aan een samenwerkingsnetwerk met diverse gemeenschappen en instanties;
3. Bieden van een alternatief voor radicalisering;
4. Ontwikkeling van persoonsgerichte aanpak bij daadwerkelijke radicalisering.

Wat doen we nu
Jihadisten die uitreizen worden uitgeschreven als ingezeten in de Basisregistratie Personen en eventuele uitkeringen en toelagen worden stopgezet.

Evenementen of gebeurtenissen met een mogelijk risico karakter, zoals bijvoorbeeld protesten, worden door de politie van veiligheidsadvies voorzien.

Relevante beleidsvelden zijn het vestigingsbeleid en de Wet basisregistratie personen.

Wat hebben we nog nodig
- Opstellen lokale aanpak radicalisering;
- In samenwerking met partners een beleidsstrategie formuleren om de voedingsbodem voor radicalisering te verminderen, het creëren en versterken van samenwerkingsnetwerken en komen tot persoonsgerichte aanpak bij radicalisering;
- Samen met lokale partners zoals politie, sociale wijkteams en onderwijs een scan maken van de lokale situatie, sociale spanning en radicalisering in de gemeente;
- Awareness bijeenkomst voor medewerkers met oog- en oor functies in de wijk;

- Werk en blijf werken aan vertrouwensrelaties met gemeenschappen en maatschappelijke organisaties.